

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quomodo necessarium fuerit Christu[m] nasci, & quomodo eidem
debeamus conformari. Serm. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

florum vita, ac viuendi modo difsimilitudine torpeat. Erigat fe igitur contra fe, & fibi emendationis vitæ formam inftituat. proponat, incipiat, & ad progrediendum orationibus, gemitibus, conatibus atque quibuscunque potest ftimulis, in via proficiendi femetipfum vrgeat. Hoc est festum diem Domino agere, hoc est Dominum Saluatorem dignè falutare, hoc est, in cœlis gaudium angelis facere, hoc est, Christo intra nos conuiuim inftituere, quando renouatione hominis interioris, quicquid Deo in nobis displicet, ipsi damnamus, abijcimus, fugimus: & quicquid ei placere nofcitur, quærimus, amplectimur, custodimus. Ad hæc nos excitet æterna etiam solennitas, vt si per totum annum in vetustate & tepore ambulauimus, hodie quando cœli melliflui facti sunt, & misericordia Domini plena est omnis terra: hodie, inquam, quando ostendit nobis Dominus misericordiam suam, & falutare suum dedit nobis, in nouitate spiritus renascamur, abijcetes omnem inordinatam delectationem, omnem alienum amorem & consolationem quamcunque extra Deum in creatura. Persequamur vitia & prauas inclinationes nostras, abnegemus desideria propria, custodiamus omnes sensus nostros sub fræno timoris, ne non solum ad illicita, sed etiam ne ad ociosa & inutilia se conuertant. Custodiamus linguam ab occasione loquendi, quia *in multiloquio non deest peccatum*. Volat irreuocabile verbum, & vno momento sapè effunditur, vnde aut in se, aut in alijs incurabile vulnus infligitur. Tempora ociosa non transeant: nec talis sit nostra occupatio, quæ vel non propter Deum assumatur, aut in Deum dirigatur: vt si etiã in actione fuerimus externa, mens tamè nostra semper ad Deum redeat, nec vnquam, vt redire non possit, se ad eum effundat, quin potius inter externas occupationes transeunter versata, ab intimis non recedat: sed quæcunque foris occurrunt, ita foris relinquat, vt nihilominus etiam quicquid in illis potest inueniri, quod ad Deum valet referri, intus trahat: præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Esaia 6.
Psalm. 84.
Roma. 6.

Prou. 10.
Horatius.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quomodo necessarium fuerit Christum nasci, & quomodo eidem debeamus conformari. Sermo III.

Ecce annuncio vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie saluator, qui est Christus Dominus in ciuitate Dauid. Luca 2. Magnum nobis gaudium nunciatur, quia magni regis introitus expectatur. Magna nobis solennitate occurrendum est, magna reuerentia est suscipiendus, & magnopere nobis prospiciendum, ne fecerim indecens ve quid in nobis maiestatis eius offendat oculos, quare nobiscum non maneat, sed sine benedictione, sine gratia, imò cum offensione iratus aut recedat, aut prorsus ad nos non diuertat. Charissimi fratres, quod quisque amauerit, de hoc gaudet. Quod amat quis & desiderat, desiderat quidem dum abest, amat autem & lætatur cum adest. Qui mundi gloriam amant, qui opes & honores desiderant, semper in desiderijs æstuant: & dum assequuntur, gaudent ac felices se arbitrantur. Habet tamen hic amor infelicitatem hæc secum quod quantumlibet assequatur. nõ decrefcit, sed continuè cupi-

Amoris
mundi in-
felicitas
quanta.

Eccle. 10.
Iuuenalis.

Iacob. 4.
Deus cum
mundo a-
mari non
potest.
Natiuitas
Christi cur
pastoribus
primo nun-
ciata fuerit.
Matt. 7.
Lucæ 2.

Ioan. 16.

Luc. 2.

Exultatio-
nis in Chri-
sti natiuita-
te occasio
quanta.
August.

Incarnatio
Christi quã
fuerit necessa-
ria.

Ioan. 1.

ditas augetur. Vnde tam infelix est, tamque inquietus, qui caduca hæc & temporalia habet, quam qui non habet. Siquidem *auaro tam deest quod habet, quam quod non habet* Et, (*Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit.*) Pari modo de honore, de voluptate, & cæteris id genus rebus mundanis sentiendum est, quæ momentanea quidem læticia, dum affluunt, recreant: sed mox iterum ad plura desideranda insatiabilem appetitum discruciant. Inter hæc etiam id longè miserrimum est, qui hæc temporalia amant, Deum amare non possunt. *Amicitia nanque mundi huius inimica est Deo. Et quicumque amicus vobis esse huius seculi, inimicus Dei constituetur.* Quamobrem sancta Christi natiuitas, non Herodi, non avaris Scribis & Phariseis, non diuitibus huius seculi annuntiata est: sed pauperibus, pastoribus, simplicibus, humilibus & vigilantibus. Si enim diuitibus & seculi potentibus atque amicis nunciaretur, nonne margaritæ ante porcos spargerentur? Nunquid non sanctum canibus daretur? His igitur annuncianda erat, qui illam crederent, qui amarent, qui susciperent, qui gauderent. Videte modo vos charissimi, quomodo corda vestra, id est, vniuscuiusque vestrum cor sit affectum. Ecce dico vobis: *Exultate vobis gaudium magnum, quia natus est vobis hodie Saluator.* Introspectite in corda vestra, vtrum exultetis, vtrum exiliat cor vestrum in læticia & deuotionem nec ne. Si non exultat cor vestrum, dolete, quia non gaudetis de eo, de quo & in quo gaudere solo deberetis. Et occurrere nihilominus ei humiliter, offerentes pro læticia hunc vestrum moerorem. Potens est enim facere, vtriusque tristitia vestra vobis vertatur in gaudium, & tale sit gaudium, quod nemo auferat à vobis. Audimus autem hinc simul gaudendi rationem, seu materiam gaudiorum, quia dicit: *Natus est nobis hodie Saluator.* Nulla gaudendi materia potior, quam si à magna periclitacione quis liberatur. Quanto salus nostra inter fluctus in ambiguo versatur, tanto si ad tranquillitatem fuerit restituta, saluatio erit suauior. Quum igitur certa nobis damnatio interminata fuerat quanta est gaudiorum occasio, quod natus est nobis, qui nos redimat, & pro morte nobis vitam, pro cruciatu consolationem, pro captiuitate æternam libertatem, læticiam, & plenam beatitudinem largiturus sit perpetuum? Charissimi ab initio mundi, mox vt peccato natura vitata fuit humana, generali damnationis sententia perculsa iuit ad mortem: nec vnquam ad Deum redire, nunquam beatitudinem, ad quam creata fuerat, recuperare posset, nisi natus esset Dei filius, qui in ea natura, quæ peccauit, & quæ delictrix fuit, pro peccatis innocens ipse satisfaceret. Non ergo potuimus saluari (vt dixi) nisi ea natura, id est, humana, quæ peccauit, satisfaceret. Oportebat igitur eum, qui pro peccatis satisfaceret, hominẽ esse: Oportebat etiã eiusmodi esse, qui peccatũ nullũ in seipso haberet, & satisfactionẽ quæ inmensa foret virtutis, Deo immenso, pro peccatis, quæ vltionẽ infinitã, id est, interminabilem exigebant, offerret. Sed non fuit vlla creatura, quæ hoc posset. Venit igitur idem, qui est naturæ humanæ creator, & quo culpam, quam punire debuit, iuste dimitteret, parceretq; nobis, peccata nostra in se punienda suscepit. Quod, vt cõgruè fieret, factus est homo, vt in se haberet naturã, quæ delicta erat: quæ tamẽ in seipso, id est, sua sola virtute ac mensura nõ habebat vnde satisfaceret, nisi diuinæ naturæ vniretur. Itaq; naturam humanam, vt dixi, Deus

Deus assumpsit, ut per eandem esset homo, qui deberet satisfacere, & per suam propriam naturam maneret simul Deus, qui posset. Neque enim aliter iuste potuit misereri homini, ita ut iustitia simul cum misericordia sentiret, quam per viam satisfactionis, quam tamen nemo alius potuit, quam Deus; nemo alius debuit, quam homo. Factus est ergo Deus homo, ut esset & qui posset, & qui deberet satisfacere. Nobis igitur sub sententia aeternae damnationis constitutis, & nullam spem liberationis in nobis ipsis habentibus, nobis, inquam, iam desolatis, damnatis, a Deo elongatis, & in captivitate diaboli mancipatis, hodie dicitur: *Euangelizo vobis gaudium magnum, quia natus est vobis hodie Salvator.* Si viscera in nobis sunt humana, nonne gaudebimus? Nonne gratias agemus? Nunquid non redamabimus eum, qui prior & gratis dilexit nos? de quo scriptum est: *Propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos Deus, misit filium suum in similitudine carnis peccati.* Hoc est: Deus Pater misit Filium suum, & Filius vltro se obtulit pro nobis, veniens in veritate naturae humanae: in vera quidem carne, sed non in carne peccati, quia non de illa infecta massa peccati carnem assumpsit, quae in Adam peccauerat. Habuit tamen (ut dixi) veram carnem, id est, nobis connaturalem ex Mariae Virginis purissimo sanguine intra eius vterum Spiritu sancto formatam, quae non fuit caro peccati, sed similis carni peccati. Natus est, inquit, vobis, qui vos redimat. Natus est vobis, qui vobis in seipso viam ad regnum caelorum imitabilem ostendat. Inuisibilis in sua natura Deus, factus est homo visibilis, qui vobis loquatur, vos doceat, vobis exempla viuendi in seipso, & itinera beatæ vitæ ostendat.

Videamus igitur nunc dilectissimi, quid in vitæ suæ exordio, quid in mundi ingressu nos infantia Salvatoris doceat, & quid in se nobis imitandum proponat. In hoc ipso, quod propter nos venit, quod naturae incommoda suscepit, quod nostra peccata portare, & sanguine suo expiare voluit, seipsum in mortem tradere, nosque perinde a morte redimere, quantæ charitatis exemplum nobis ostendit? De obedientia deinde quid? *Exiit*, inquit Euangelista, *edictum à Cesare Augusto.* Adhuc in utero matris portabatur, & pro obedientia prophano homini, tamen in potestate constituto exhibenda, matrem voluit impregnatam peregrinari, & se in exilio nasci. Videtis ne, quod matrem partui vicinam maluit viarum periculis exponere, quam obedientiam deserre? Nonne mater creatoris dicere aut cogitare potuisset: Ego terreno homini obedire non teneor, quæ omnium creatorem ac dominum gesto in utero: Cur obediam mortali, quæ mater sum Dei omnipotentis? Nequaquam hoc dixit, sed humiliter (licet dignissima) vili homini, propter potestatem & diuinam ordinationem, tanquam superiori obediuit. Profectus itaque Bethleem Ioseph cum Maria coniuge sua, virgine pregnante, profectus cum nobilissimo suo thesauro, quem non decuit post se aut se extra curam suam relinquere, quid fecit? Quæsierunt in oppido hospitium, sed non fuit, quia munda pauperes recipere possent. Diuitibus terrena seruabantur hospitia, quia mundus mundus arridet. At Christi parentes, quia de hoc mundo non erant, extra oppidum ad diuersorium pauperum ipsi pauperes se receperunt. O beata paupertas in Dei filio & parentibus eius consecrata. Quid multa? Venit nox illa sanctissima, qua diuites & mundi amici in lectis mollibus quiescebant: Virgo autem hæc præ omnibus mulieribus benedicta, cum suo sponso se iunctim

Natiuitas Christi quæ fuerit necessaria.

Luca 2.

1. Ioan. 4.

Galat. 4.

Caro Christi vera sed a delicto immunis.

Leo Papa.

Infantia Saluatoris quid nos doceat.

Esaia 53.

Charitas Christi

quanta.

Luca 2.

Obedientia Christi quæta.

Christi paupertas quanta fuerit.

in ca-

Partus vir-
ginis Mariæ
qualis fue-
rit.

Confidentia
& resignatio
B Mariæ
quanta.

Mariæ ob-
sequia in-
fantulo leſu
exhibita.

Quid in
vitæ ſuæ ex-
ordiſio Chri-
ſtus nos do-
ceat.

Via regia ad
regnum cœ-
lorum qua
Roma. 8.

Carnis deſi-
deria morti-
ficanda que
viti ſunt.

in caſula ſeu rigurio illo pernoſtabant. *Completiq; ſunt dies Mariæ vt pareret, & peperit filium ſuum primogenitum*, id eſt, ante quem alium nullum genuerat, nec poſt hunc alium erat genitura ſecundum carnem. Peperit autem ſine dolore, ſaluo pudore: ante & poſt partum virgo intacta, virgo inuiolata, virgo integra & perpetua permanens. Nemo obſtricum hic adſiit, nemo iuravit, quia nullius hominis ope indiguit, quæ de homine non concepit. Et ſicut ſine carnis delectatione concepit, ita ſine dolore etiam genuit. Nihil ſibi pro partu, nihil pro diutina peregrinatione, nihil pro infante naſciturus parauit, aut ad iter ſumpſiſſe ſecum putanda eſt: ſed quæ præter communem naturam legem conceperat, fortaliſis pariendi etiam tempus ſecundum legem non computabat. Omnia Deo committebat, quomodo, quando & ubi vellet naſci: propterea nihilominus licet prægnans & mox paritura conſeſſit peregrinari. Nec tamen propterea improbamus, ſi quis dicat eam non ignoraſſe conſilium Domini, vt peregrè & extra patriam conſtituta pareret. Chriſtusq; in Bethleem Iudæ naſci vellet: atque idem mundos ſaltem pannuculos ob infantis, quem inuolutura erat, dignitatem, præparatos conſpectaſſet: reliqua ſibi neceſſaria futura Deo commendans. Adueniente itaque illa hora & nocte, qua Deus voluit naſci, non eſt ipſa credenda ignara ſublimis myſterij. ſed potius tenemus totam in Deo raptam, ſubitoq; cum admiratione vehementi ante ſe in terra vidiffe nudum infantulum ineffabili modo ex ſe genitum, huncq; adoraſſe cum lachrymis, & reuerentia (qua decuit) uaiſſe, atque eundem aut præparatis, aut ſuis pannis, quibus ſe velare ſolitaerat, illum inuoluiffe, lactaſſe, amplexatumq; & oſculatum in præſepi: quæ illæ cunæ deerant ipoſuiſſe. Si expenderentur ſingula, quantam quaſo, & in quam multiplici genere cerneret paupertatem, verecundiam, humilitatem, ſimplicitatem, modeſtiam, fortitudinem & compaſſionem: quæ omnium Saluatoris nativitate enitent? Vide quomodo carnis delicias, quomodo blanda & mollia, quomodo pompoſa, quomodo honores, quomodo hominum fauores, laudes ac nominationes, quomodo potentatus aut opes, quomodo denique omnem gloriam mundi Saluator adhuc infans contempſit, reſpexit, fugit: quomodoq; paupertatem, carnis afflictionem, vilitatem, ſubiectionem elegit, eligendamq; nobis non verbo ſed exemplo prædicauit, quum in poſtate eius eſſet naſcendi & tempus & locus. Omnia ad mundi contemptum, & ad carnis moleſtiam retulit. In hyeme, in nocte, in exilio, in ſolitudine, in ſtabulo, ubi nec focus, nec ſtruga, ubi nec oportoria eſſent nec pellicia. Peregrè etiam & pauper voluit naſci, & pauperem condolentemq; matrem affligere, afflictus denique ipſe etiam matris dolore voluit amplius affligi. Præter mei hæc via eſt regia ad regnum cœlorum. Quiſquis aliam docuerit, non Chriſtum ſequitur, nec ſpiritum Chriſti habet. Væ nobis, qui præ cæteris hominibus vocati ſumus, vt imitatores ſimus Chriſti, ſi contingat nobis exprobrari in hora mortis noſtræ, quod plus cæteris, aut cum cæteris commoda & conſolationes carnis ſimus ſequuti. Emendemus obſecro per infantiam Chriſti, ſi qui in nobis curam carnis faciunt in deſiderijs, ſi qui pro cibi ac potus lautioris refectione, ſi qui pro carnis & commodorum propriorum ſolatijs ſunt ſolliciti. Nam pro his murmurare, digladiari aut detrahere, omnibus, præcipuè Monacho impiſſimum atque

atque nimis est damnabile: qui iubemur ne de craftino quidem etiam pro
 necessarijs esse solliciti, sed Deo ac superioribus nos committere: atque de
 providentia diuina, (in quam omnem curam debemus nostram projicere)
 cuncta expectare, suscipere, & illi gratias agere. Hoc nobis largiatur pijs-
 simus Iesus Dei & Virginis filius, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quid in natiuitate Christum nos sua docuerit. Sermo IV.

Multifariam multisq; modis olim loquens Deus Patribus in Prophetis: nouissi-
 me autem diebus istis loquutus est nobis in filio. Hebræ. I. Longa expecta-
 tione fratres charissimi distentabatur populus Deo amicus, hoc est,
 & ij qui in mundo vivebant & ij, qui erant in limbo præstolantes sui redem-
 ptionem: & utrorumq; affligebatur animus desiderio redemptionis. Spes e-
 nim, quo differtur, affligit animam. Sed ecce, qui olim multifariam, id est, per
 somnia, per imaginariam, & per apertam visionem, per vocem, & in spiritu
 Patribus loquebatur, iam non ultra dicit: *Expecta, reexpecta*: sed: *ego, qui lo-*
quebar, ecce adsum.

Magna fratres charissimæ gratiæ erga nos diuinæ est hic commendatio.
 Quoniam quidem cum sub damnationis maledicto omnes nos viueremus,
 moreremurq; præuaricatores, cum tenebris essemus ignorantie obnubila-
 ti, cum à patria exules, cum peccati denique lege quasi cathena ac funiculis
 adæ duceremur captiui: & ad extremum cum diabolicæ feruitatis iugo ni-
 mis miserè teneremur prægrauati, propter nimiam charitatem suam, qua dilexit
 nos Deus, misit filium suum ad nos, qui damnationis à nobis maledictum tolle-
 ret, faceretq; ut posthac nihil foret damnationis his, qui sunt in Christo Iesu. Misit
 inquam, filium suum, qui doceret nos iter rectum & vias iustitiæ, per quem
 à tenebris erepti ignorantie, & in admirabile lumen suum vocati, ambula-
 remus in lumine ipsius: & soluta nihilominus captiuitate, in gratiam ac li-
 bertatem adoptionis filiorum assumpti, ad patriam festinaremus, sequentes,
 quo præcurator ipse pro nobis introiit Iesus Christus Dominus noster.

Itaque venit filius Dei in mundum peccatores saluos facere, venit quærere
 ac reducere, quod perierat, venit disperfos congregare ab Oriente & Occi-
 dente, ut recumbant cum Abraham, Isaac & Iacob in regno cœlorum. Venit ut
 nos doceret vias suas, & ut nos ambulemus in semitis eius. Quapropter fra-
 tres charissimi, si non auribus surdi fueritis: *hodie, inquam, si vocem eius au-*
diatis nolite obdurare corda vestra, sed suscipite in silentio vobis insitum ver-
bum, quod postea docuit vir in templo. Loquitur enim hodie infans in sta-
bulis, quod postea docuit vir in templo. Docet hodie puer exemplo, quod
post triginta annos prædicauit verbo. Quid docuit? Hoc ipsum, quod di-
scipulus ille, quem diligebat Iesus, dixit: Nolite diligere mundum, neque ea quæ
in mundo sunt. Qui enim diligit mundum, non est charitas Patris in illo. Transi mun-
 dus & concupiscet contra eius. Qui vult amicus esse seculi huius, inimicus Dei constitu-
 tur. Clamat vile stabulum clamat arctum præsepium, clamat alienum & cõ-
 mane hospitiu: Nisi quis renunciauerit omnibus, quæ possidet, non potest meus esse
 discipulus. Videte fratres infantulum, quale nobis dedit exemplum. Omnium

V u rerum

VI
3

Prou. 11. 13.

Esaiæ 28.

Esaiæ 52.

Natura hu-

mane cala-

mitiosissima

conditio

qua.

Osee 14.

Ephe. 2.

Rom. 8.

1. Petr. 2.

Gala. 4.

Hebræ. 6.

Matt. 9.

Luca 5.

Luca 19.

Ioan. 11.

Matth. 8.

Esaiæ. 2.

Psal. 97.

Iacob. 1.

Quid Iesus

infantulus

nobis in se

imitandum

proponat.

1. Ioan. 2.

Mundus fu-

gendus uti

fit.

Luca 14.